

QUOD. DEUS. OPTIMUS. MAXIMUS. FELIX. FAUSTUMQUE. ESSE. JUBEB.

REIPUBLICÆ. ET. ATHENÆO
MAGNIFICI. ATQUE. AMPLISSIMI
SENATUS. GEDANENSIS
AUCTORITATE
ELOQUENTIAM. ET. POESIN.
DOCENDI. PROVINCIAM
IN. ATHENÆO. NOSTRO

V I R O

CLARISSIMO. ET. DOCTISSIMO

C A R O L O
B E N E D I C T O
C O S A C K

CANDIDATO. MINISTERII. I. A. C. REVERENDO
IN. AUDITORIO. MAXIMO

A. D. XIX. JUL. A. C. MDCCLXXIV.

SOLENNI. RITU. TRADITURUS.

PATRES. URBIS. HUIUS. CONSCRIPTOS
OMNESQUE. BONARUM. LITTERARUM. FAUTORES
QUA. PAR. EST. REVERENTIA. CULTU. STUDIOQUE

INVITAT

JUVENTUTEM. VERO. STUDIIS. IN. ATHENÆO. INGENUIS. OPERANTEM.
PERAMANTER. CONVOCAT.

GUILIELMUS. PAULUS. VERPOORTENNIUS

S. S. THEOL. D. ET. PROF. PUBL. ATHENÆI. RECTOR

ET. AD. ÆDEM. S. S. TRINITATIS. PASTOR.

G E D A N I,

TYPIS. THOM. JOH. SCHREIBERII. SENATUS. ET. ATHEN. TYPOGRAPHI.

Animadvertimus in plerorumque animis insidere vetustatis nimiam sæpe venerationem senibusque præsertim in ore illud Horatii esse; Ætas parentum pejor avis, tulit nos nequiores, mox daturos progeniem nequiorum. Quod hi de rebus in genere morum intelligunt, id ab aliis non ad artes tantum, quibus vitæ cultus continetur, sed ad ipsas etiam naturæ molitiones accommodatur, velut si hæc senio nunc effœta in elaboratione fatisceret; idque in corporibus maxime hominum cerni posse nobis persuadere volunt. Diligentissimus naturæ perferuator, Plinius hanc ei labem adspexit, Homerique auctoritate, tum rerum consideratione sententiam defendit; *In plenum, inquit, cuncto mortalium generi minorem in dies fieri, propemodum observatur: rarosque patribus proceriores, consumente ubertatem seminum exustione, in cuius vices nunc vergat ævum*—*Jam vero ante annos prope mille, Vates ille Homerus non cessavit minora corpora mortalium quam prisca conqueri.* (Hist. Nat. L. VII. c. 16.) Eadem auctoritate nititur Juvenalis (Saryr. XV. V. 69.)

Nam genus hoc vivo jam decrefcebat Homero
Terra malos homines nunc educat atque pusillos.

Etsi vero cum aliis argumentis, tum vetustissimis conditoriis superstitibus, in quibus marmorea Pyramidis Ægypti sandapila eminet, communem hominum mensuram non excedens, opinio hæc erroris est convicta, ac inanes de decrepita naturæ ætate esse querelas, Jonstonus de naturæ constantia, demonstratum dedit; non desunt tamen adhuc, qui prima orbis ætate vel omnes vel magnam hominum partem portentosæ fuisse proceritatis, opinantur. Quibus præeunt Judæi, primos parentes eorumque filios Cainum, Abelem, Sethum reliquos, in ingentem magnitudinem omnes a natura fuisse excitatos, sciscitantes. Hæc, quæ alio nullo præterquam Judaico ingenio, in vana pronò & insanorum visum fidem facile habenti, digna sunt, quæque a Christianis omnino, ut animo adspersenda, sic auribus quoque respuenda, a nonnullis eorum sunt temere arrepta. Ita in vanam hanc opinionationem incidit vir & eruditione & ingenio excellens Josephus Medus (The Works in Quart. London. 1648. p. 451.) qui, homines ante eluvionem terram incolentes, in colossæam proceritatem crevisse, decernit, atque hanc cum ætate hominum, consequente tempore desloruisse; Deum tamen ad Davidis usque ætatem, quasdam Gigantum familias superesse voluisse, ut in æquum redactis fere universis, id quidem vicissitudinis rerum humanarum nobile exemplum esset, & reliquorum statura conservata, quæ decus avitum referret, pristinæ majestatis fugitiva memoria utcumque perpetuaretur fidesque pristinis corporum humanorum molibus apud posteros fieret. Nec ab hoc errore sibi cavit Auctor recentissimus (le Theisme; Essai philosophique. London 1774. in Göttingischen Anzeigen XVI. Stück. p. 129. 1774.) qui exaggeratam ingenii sui vim facultatemque, oblata animo uisa in omnem partem versandi, in hac sententia ornanda demonstrandaque exercuit. Cujus opera eatenus in laude versatur, quoad eam in vindicanda sacræ vetustatis auctoritate posuit, adhibitisque argumentis effecit, nullius populi ac Judaici scita eventaque, cum natura Dei conditarumque rerum æque congruere. Quis vero acumen in prodigioso hoc ingenio non desideret, cum Judæorum fabulam coloribus quibusdam pingere suscipit, ac, quasi procerior hominum statura, ex decurrente tum in plura sæcula eorum ætate apta nexaque esset, illam ex hac vult demonstrare.

Cum autem, id, de quo quæritur, in factò positum sit, suus quemque sensus docet, non tam ratiocinationibus, quæ identidem nobis fraudem faciunt, quam testibus fide dignis causam hanc esse agendam, a quibus tamen deseruntur, quicumque huic opinioni dediti sunt. Moses enim, quem esse unum scimus, qui de vetustissimis rebus, omnem historicorum aliorum memoriam antegressis, exponit, ita de hominibus, terram ante feralem eluvionem habitantibus, commemorat, (Gen. VI. 4.) ut cum Gibborim appellat, quos modo Nephilim dixerat, perspicue declarat, sermonem sibi esse non de gigantibus, sed de viris a fortitudine facinoribusque celebratis nominisque famam quocumque modo consequutis. Imperite profecto quidam ad exploratores terræ Canaan a Mose emissos confugientes, in testificatione hominum

hominum perfidioforum vanissimorumque (Num. XIII. 33. 34.) adjumentum præsidiumque suæ opinioni, Nephilim esse Gigantes, paratum esse putant. Moses potius est audiendus, qui excellentissimos ex Nephilim, videlicet Enakim (Deutr. IX. 2.) non fuisse alius conditionis quam Rephaim (Deutr. II. 20.) innuit, de quo vocabulo mox docebimus, ei giganteæ staturæ significationem haud inesse. Validioribus præsidiiis munita sententia esse videtur, quæ antiquissimis quidem temporibus, sed demum post diluivium gentes colossas ponit. Hæc, qualis sit & quatenus cum veritate congruat, nunc cognoscamus.

Ex omniibus argumentis, quæ ad fidem huic opinioni adstruendam, colligi possunt, vix validius ullum reperias, quam quod ex constante de gigantibus fama ac ab ultima vetustate accepta petitur; quæ cum non in uno populo percrebuit, sed Europa, Asia Africaque pervagata, in ipsam veteribus incognitam Americam penetravit, totius generis humani consensu eam perhiberi est existimanda, atque hoc ipso probanda esse videntur, quæ de populis colossis veterum memoria narrat. Cui non dictus Olympus, Pelion & Ossa, montes Titanomachia memorati? quam ad perpetuam memoriam Athenienses Pepla Minervæ intexere solebant; ut Virgilius (in Poematio quod Ciris inscribitur v. 20.-30.) cecinit;

Ergo Palladiæ texuntur in ordine pugnae
Magna giganteis ornantur pepla tropæi.

Ab Ægyptiis Græcos hæc portenta accepisse, non inscite ex eo conjicit Huetius (Dom. Evang. p. 107.) quod tradit Plutarchus de Iside & Osiride, quæcunque Græci narrat de Gigantibus & Titanibus nihil ab iis differre, quæ apud Ægyptios de Osiride & Typhone celebrantur. His similia in suis memoriis habent Americani (Recherches philosophiques. T. I. p. 310.) qui alteram historiam patriæ periodum, ab eluvione ad excisionem gigantum protendunt. (Joseph Torrubia Vorbereitung der Naturgeschichte von Spanien. Halle 1773.) Atque sic de fama quidem sed non æque de rei veritate constat. Quem enim fugit; quam sollicitè plerique populi eventus rerum insigniores integumentis involverint, quibus majorem vetustati auctoritatem apud alios conciliarent? Id quidem in nostra causa evenisse suspicatur Abbas Pluche, existimans his antiquorum commemorationibus insignes orbis nostri conversiones, quibus priorem formam exiit et in diversam a priori repente fuit mutatus, adumbratas esse. Mitimus hanc conjecturam, quæ, quoniam causam affert quorundam, ut Ægyptiorum tantum, ingeniis propriam, inepta est ad explicandam rem, omnibus cujuscunque fuerint ingenii, commune, ac idcirco a verissimilitudine abhorret. Veritati propius accedit alia, quæ originem famæ ad ossa, quæ gigantum dicuntur, identidem humo effossa, refert. (Deffence des Recherches philosophique contre le Pernet p. 174.) Cum enim, qui ea eruebant terra, vastiora prolixioraque suis cernerent eaque pro reliquiis sui generis animantium haberent, facile cogitatio his fuit injecta, retroactam ætatem præsentem excellentiores humani generis foetus edidisse. Atque hanc ita admittimus si adjungatur alia; quosdam nomine, in quo erat magnitudinis quædam significatio, primo fuisse appellatos, quod longo intervallo temporis ab illis disjuncti, de præcella corporis statura, vel ambiguitate vocis, vel suomet ingenio decepti, intellexerint. Nulli vero homines improbitatis eo usque, ut alios hac omnes vincerent, processisse videntur, præter illos, quorum scelera supplicio eluvionis, terram omnem vastantis, expianda duxit divina justitia, quo omni consequenti ætati formidines similibus incommodorum atque exemplum periculorum proponeretur. Hæc monstra, nulla virtute a vitiis redemta, propter vitiostatis vastitatem & amplitudinem, magnos dixit posteritas illis proxima, ac nomen cum eventu scelerum vindice, ad omnem sequentem ætatem progeniemque universam primi post diluivium humani generis factoris, transmisit; ita tamen, ut quo hæc longius a prima origine recederet, hoc exciperet a majoribus de his commemorata magis interpolata fortasse & signentis, quibus delectari rudis ætas solebat, perperfa frequentius. Quo factum est, ut sibi falsam persuasionem induerent, homines olim immanis staturæ in rerum fuisse natura, quam adjuvabant ingentia visu ossa, humanorum speciem præ se ferentia, ac ubique fere terrarum, nudato terræ a fossoribus sinu, visentibus oblata.

Vestigia sensus nominis hujus odoratus est Macrobius (Saturnal L. I. c. 20.) de Hercule verba faciens; *ipse, inquit, creditur & Gigantas interimisse, cum coclo propugnaret, quasi virtus deorum. Gigantas autem quid aliud fuisse credendum est, quam hominum quandam impiam gentem deos negantem, & ideo æstimatam deos pellere de celesti sede voluisse? Horum pedes in Draconum volumina*

mina desinebant. Quod significat nihil eos rectum, nihil superum cogitasse, totius vitæ eorum gressu atque processu ad inferna mergente. Quales mores Ovidius Metamorph. L. I. Fab. IV. v. 144. seq. describit;

Vivitur ex raptò, non hospes ab hospite tutus,
Non focer a genero: fratrum quoque gratia rara est.
Imminet exitio vir conjugis, illa mariti:
Lurida terribiles miscet Aconita novercæ.
Filius ante diem patrios inquiri in annos
Victa jacet pietas, & virgo cæde madentes
Ultima cœlestium terras Æstræa reliquit.

Nec fophocles apud Strabonem (L. IX. p. 270.) per gigantes, aliud quam inquietum & ad perturbanda bene constituta natum genus, intellexisse videtur,

Tellurem ad Aufrum forte, Pallas obtnet
Quæ spectat, asper & Gigantas educans.

Constat enim Palladem Aegæi Fratrem quinquaginta filios habuisse, quos postea res novas molientes Thefus Aegæi filius interfecit. (Banier *Erläuterung der Götter Lehr* T. IV. p. 688.) Simili loquendi ratione utuntur veteres, dum homines qui aliis sunt tædio & vehementer molesti, Athones dicunt item Hamaxiaeos, a montibus præcelsis, altero, quia gigantem sua mole premit, altero, quia ob ingentem celsitudinem, umbra navigantibus fit molestus. Eandem potestatem Hebræi voci Rephaïm subjecisse videntur, quam LXX. Interp. per *γίγαντες γίγαντες, ασειβεις* reddunt. Si enim notationem vocis spectes, notio debilitatis & dissolutionis ei inest: atque hoc dupliciter intelligi potest, vel eo sensu quod, qui Rephaïm perhibentur, robore valentes, terrendo & subigendo alios lassos ac debiles fractosque reddunt, vel quod ipsi remissi viribusque defecti sunt. Utroque significato in Scriptura S. occurrit. Ac priori quidem sumi persuadet nobis Deutr. II. Ammonitæ enim Rephaïm a se expulsos *ZaniZanim* (v. 20.) a movendo vel robore, & Moabitæ eosdem *Emin* (v. 10. II.) a terrore, quasi terribiles, qui vel ipso vultu vel bellicæ virtutis fama terrorem aliis incuterent, appellabant: Atqui veteres solebant peregrina nomina, aliis exprimere, quæ ejusdem cum illis in sua lingua notionis erant; quod multis exemplis demonstravit Huetius. (Dem. Ev. p. 272. 173.) Quæ Moses (v. 10. & 20.) addit *fuisse populum magnum multum & excelsum*, ad statum populi commode retuleris, qui hanc commendationem a bene & sapienter ordinata republica merito ducit, & si se ipso nititur, ut alios metu continere & a laceffendo abstertere possit, facile præcones virtutis suæ alios invenit. In quem sensum Deus ipse excelsus dicitur. Altera significatio in locis obtinet, in quibus orco devoti hoc nomine perhibentur, & status, post mortalitatem depositam pœnas luentium, *habitatio Rephaïm* dicitur Hiob. XXVI. 5. Prov. II. 18. IX. 18. XV. II. XXI. 16. quæ loca exposuit Josef. Medus (L. C. p. 94-97.)

Famam de gigantibus excipiunt monumenta vetustissimorum populorum, quæ ejusmodi esse a multis putantur, ut non fallaci indicio prodant, molitores horum, & viribus & proceritate nostris hominibus longe superiores fuisse. En! adfunt Gigantum sepulcra in Suecia (Dalin *Geschichte des Reichs Schweden* T. I. 44.) in Marchia vastissima tumulorum saxa in orbem dispositorum (Beckmans *Historische Beschreibung der Chur Mark Brandenburg*.) Scopelismi in tractu Helmstadiensi a Conringio descripti & pro molibus giganteis habiti (de antiquo Helmst. statu) & prodigiosum Britticum Druidarum templum (Abyrry, a temple of the british Druides by William Stukeley.) Jod. Herm. Nunningius (Monumentorum Monasterienium Decuria prima) commemorat gigantum lectisternia & frata vel potius sepulchrales tumulos, ex silicibus opere prodigii pleno, extructos, qui in Megapolitano ducatu dicuntur Wandalarum cœmeteria. Turrim Babylonis, omnium ore jactatam, a gigantibus, qui diluvium effugissent; extructam fuisse, refert Alexander Polyhistor apud Eusebium. (Præp. Ev. L. IX. c. 17.) Muros Mycenarum & Tyrinthis in operibus horum censent veteres, quia extructi sunt ex incultis & horridis lapidibus, quorum singuli ea magnitudine esse dicuntur, ut ne minimus quidem eorum loco moveri possit jumentorum bigis. (Pausanias L. II. p. 123. 596.) Mycenarum muri, Strabonis jam ætate, omnino disjecti erant & dissipati. Ex alterius urbis ruderibus, partes non exiguæ muri relictæ supersunt, quæ de admirabilitate operis integri testantur. Speculatus est eas cum cura Moncæus & Abbas Fourmontius, quos testes oculatos excitat Freretus. (Defence de la Chronologie contre le Systeme Chronologique de Newton p. 157.) Qui
(P.

(p. 275.) non inſcite conjeſcat; Daſtylos, quibus exſtructionem horum murorum plurimi veterum tribuunt, Inachi fuiſſe comites, & principes coloniarum orientalis populorum in Europa ſedem figentium; ipſum vero Inachum ex ea gente ortum, quæ in Scriptura Enakim dicitur, cum Inachi nomen ſingulari, plurium numero in Enakim eſſetur. Judæi in Gemara ad Sotam (apud Wagenſeil p. 716. 720.) Enakim dictos fuiſſe autumant, quod ob proceritatem, ſole, torquis in modum, cingerentur; atque ſic Enack eſſet appellativum. Verofimile tamen eſt nomen hoc origine proprium fuiſſe ac poſtea demum in appellativum tranſiſſe, quoniam in hebræa veritate non tantum *bne Enak*, vocabulo *bne* periphrasi faciente, ſed etiam *Jelite Haanak* (Jof. XV. 13.) dicuntur. Ex hoſtium ſpoliis inſignem forte torquem aureum auctor gentis circumpoſuerat ſibi, unde torquatus dictus, quod nomen tempore conſequenti ex illuſtri hac ſtirpe proſectis hæſit, ac, ut ſolet interdum ſiari, inflexa paulum ſignificatione, cum illis, qui vel virtute bellica celebres vel prudente conſilio ad alios regendos præſtantes erant, quaſi digni, qui ob has virtutes torque aureo redimantur, communicatum fuit. Veſtigia hujus ſignificatus apud Græcos Cyprios & Salaminios, Phœniciaꝝ oris proximos, & ab Inacho comitibusque ejus ſubactos, cernere licet, qui Reges ſuos *Avakias* & principum uxores *Avakias* dicebant teſte Iſocrate (Orat. funebri Evagoraꝝ p. 327. edit. Cantabrig. 1686.) Utcunque de effectoribus harum molium exiſtimes, eos falli certum nobis eſt, qui ex amplitudine harum, ad vaſtatem corporum illorum, argumentando procedunt. Agreſtia ingenia produnt hæc moles nec ad elegantiam exaſciata, quæ ſubſtructionum dignitatem ex magnitudine magis, quam ex ſcientiæ ædificandæ ratione æſtimabant. Neque tamen quantumvis rudia fuerint, ita ab omni arte deſtituta fuiſſe credibile eſt, ut nullis machinis adjuverint opus, lacertisque ſolis eſſecerint. Has ſi ætas conſequens neglexit, exiſtans his nihil ſibi amplius opus eſſe, excogitato commodiore & elegantiore exædificandi modo, atque ſic diſperire paſſa eſt, ut alia veterum multa inventa egregia in deperditis nunc cenſentur; næ nos vehementer erramus, ſi opinemur, manu omnia nec ullius inſtrumenti ope adjutos, hæc opera eſſeciſſe veteres.

His exſtructionibus, quæ, ut fert multorum opinio, ad memoriam giganteæ hominum proceritatis pertinent, ſuccedant narrationes cum veterum tum recentiorum de populis colofſeis. Ac ex veteribus Homeris Læſtrigonas in hunc cenſum refert; *Gigantum*, inquit Pauſanias (L. VIII. p. 460.) quidem *Homerus nullam omnino in Iliade mentionem fecit: in Odyſſea memorat Læſtrigonas Gigantibus perſimiles homines, Ulyſſis claſſem adortos*. Erant hi Italiaꝝ Siciliaꝝque Coloni, bellicofi & ſtatura, robore trucique adſpectu ſerum quiddam ac terribile præſeferentes. Ad quem modum Auruncos, qui in iisdem locis, in quibus ab Homero Læſtrigones ponuntur, habitaverunt, nobis deſcribit Dionyſius Halicarnaſenſis (L. VI. p. 366.) ut animadvertit Theod. Ryekius (in diſſert. ad Luca Holſteini notæ & caſtigations in Stephanum Byzantium de urbibus Cap. II. p. 470.) Homerum imitatur Lycophron, Sithonios gigantes commemorans, qui non erant alii quam Galli Semnones ſeu Uplandi, qui ſuperiorem Italiaꝝ devaſtarunt, ipſamque Romam igne deleverunt. (Dalin. c. I. T. I. p. 58.) Sed caveamus nobis a poetis quibus quaelibet fingendi licentia eſt, quique in majus omnia facere ſolent, ut detrudere de amplitudine rerum, quas commemorant, tuto ſemper poſſis. Erat nimirum ſeptentrionalibus gentibus bonus corporis habitus, caro ſolida & denſa & cum ipſa coeli temperie roborata membra, nulla victus mollitiæ enervata. Adſueti præterea erant a pueritia opus facere ſemperque audere majus annis. rotare ſaxa, vibrare jactu ſudes, ſaltus agitare venatu, ac vigentibus lacertis humum ſcindere, & ſegnem futuris novalibus eruere ſylvam. Quæ omnia ſoliditatis in carne effi-cientia ſunt & ad diſtentenda membra apta acceſſionemque proceritati aſſerunt, qua vicinis ſuis hos populos præſtititſe, hiſtorici omnes teſtantur. Magnitudinis hujus meſura capi poterit ex Sidonio Apollinari, qui Burgundiones ſeptipedes cognominare ſolet. Sed cum ad hunc corporis habitum cultus, nulla humanitatis diſci-plina formatus & prope ferinus, accederet, non eſt mirandum hos ab aliis cultioribus populis, pro immanibus fuiſſe habitos, non propter giganteam proceritatem, a qua longe aberant, ſed ob pelles ferinas quibus induti erant, torvum ac minacem vultum, flagrantem oculos, trucem ac belluinam vocem. Hæc erant quæ Marii militibus, in ipſa illa diſciplinæ aſperitate, tantam trepidationem injece- runt, ut imperator diu eos vallo continere neceſſe haberet, juberetque procul conſiſtentes in hoſtes intuendo adſueſcere, ut eorum formam ſuſtinere & vocem tolerare poſſent

B

&

& faciem usitatum redderent. (Polyænus Stratag. L. VIII. p. 558.) Solent enim visa, quæ commotio animi vehementior, ex horrore nec opinato orta, in majus extulit, ut hæc confidet sic ipsa imminui justæque ac solidæ imagini rei similiora effici. Ita Germanorum Staturæ apud Romanos multum detraxit creber cum his populis congressus, ut proceros quidem esse germanos ac in tanta hominum multitudine unum esse corporis habitum profiterentur, de immani vero altitudine eorum deinceps nemo amplius verbum fecerit.

Quod de Læstrigonis seu Auruncis, aliisque populis memoriæ vetustæ diximus, de Patagonibus nostræ ætatis, tot sermonibus scriptisque celebratis, intelligi quoque volumus. Non enim horum, quam illorum colossæ statura explorator est. Testes, qui pro ea dicunt, partim quam sint vani produunt ipsi, alii sic variatis sententiis testimonium perhibent, ut non immerito omnes levitatis animi vel fraudis coarguere possis. Fidem nostris dictis faciunt, quæ ex narrationibus eorum, qui fretum, quod a Magallano nomen invenit, navigando attingerunt, cum Theodorus Ryckius (Oratione de Gigantibus p. 483. 484.) tum auctor Inquisitionum philosophicarum (T. I. 288. seqq. & Defence des Recherches p. 181.) collegit. Non exigui nobis momenti Anfonii in hac causa taciturnitas, esse videtur, viri intelligentissimi & ab omni fingendi libidine alienissimi. Quod igitur Ulyssi in Læstrigonis, in Cimbris Teutonibusque romanis, id nostris peregrinantibus usu venit in Patagonibus, qui ad oras freti illius delati, cum sereno habitu, robustos homines, præter communem mensuram paulum evectos, ante oculos sibi positos cernerent, existimaverunt gigantes sibi esse visos. Atque id a veritate adeo nihil habet alieni ut sine hæsitacione admitti debeat, si Giraldesium, novissimum illarum orarum lustratorem, anno 1767. eas invisentem, audias, qui disertis verbis asseverat, se in turba ferorum procerioris staturæ hominum, vidisse quosdam septem vel octo pedibus altos. (Recherches. T. I. 308. 309.)

At vero, nondum satis, quæ adhuc disputavimus, ostendunt, veritati in commemorationibus de populis giganteis, locum non esse. Quantamcumque hæc speciem præ se ferant, scrupulus tamen semper hæret, qui fiat, ut tot monstroscæ magnitudinis hominum ossa ubique fere terrarum reperiantur. A Canada enim ad Fretum usque Magellanicum magna copia effodiuntur. (Recherches T. I. p. 311.) Ac, ut prætermisissis aliis ex veterum monumentis, hoc uno utar exemplo; cum Aedes S. Menæ Constantinopoli repurgarentur, magnæ horum multitudo, in ampla quadam fossa, fuit reperta, quæ Anastasius imperator conspicatus, in palatio, ut rem admirabilem, reposuit. (Svidas v. *μυνας*.) Hæc si inspicieres, frontem perficuissem. Inverecundi enim est ingenii, in dubium vocare quæ alii, se non opinari sed scire, non audivisse sed vidisse affirmant. Habeo tot testibus fidem quatenus sensa narrant, ossa nimirum, hominum ossibus simillima, se oculis usurpasse. De eo quod inde efficere volunt, ambigo; nimirum hæc esse hominum ossa. Advocacione nos juvant cum illi, qui proportionis membrorum in corpore humanæ totiusque commodulationis, ex qua ratio efficitur Symmetriæ, periti, accurato instituto examine edocti sunt, maximam horum ossium partem animalium brutorum esse reliquias; tum alii, qui ne animalium quidem esse semper partes observarunt, sed concreta in terra, vi quadam genitili formas sæpe mirabiles ac in his tales effingente, quæ nata & humano victu nutrita ossa procedente tempore ita imitantur, ut a veris non possint discerni, non uno oblato indicio, didicerunt. Sic Adalbertus Tylkovsky in Philosphia curiosa 1680. edita, (Act. Erud. Lat. 1682. p. 150.) demonstrat, ex luto molli seu merga formari, quæ vel in montibus aliquando reperiuntur ac vulgus credit ossa tibiurum, dentes, crania de gigantibus reliqua, vel in littore visulæ non procul a civitate Casmiria inveniuntur. Hæc considerans, profusus nihil absum quin credam, ossa, quæ in Siberia, rapiditate fluviorum glaciæ pondere aucta, denudatis hic illic montium radicibus a terra, se conspicienda offerunt, ex hoc naturæ quasi ludo, vim suam in occulto varie exferentis, nata & profecta esse. Pro Elephantum ossibus habent Sloane (Mem. de l'Academie des Sciences Paris. 1727.) & Auctor des Recherches philos. (T. I. 312. seq.) Quæ cum sint eximie magnitudinis eaque multum animalium omnium nobis cognitorum superent, uterque putat, periisse ex natura rerum horum animalium genus. Parum vero probabilem fatisque tutam hanc rationem esse, nostramque ei præferendam putaverim, quam maxime loca, ubi ossa hæc frequentissime inveniuntur, ut oræ fluviorum in Siberia, Obiæ in America, & visulæ in Polonia, adminiculantur. Hoc enim concessio, quod sumunt duumviri, intercidisse, quocumque id factum fuerit casu, genera quedam anima-

animalium, non recusare poteris, quin admittas, similia evenire potuisse Cyclo-
pibus, Acephalis, Cynocephalis, vel monstros ex variis diversisque naturis con-
flatis, qualia sunt Sphinges, Fauni, Satyri, Hippocentauri, Horum enim om-
nium exstantia apud veteres testata est. Acephalos multos se vidisse in inferiori-
bus Aethiopiæ partibus, auctor Serm. ad fratres in Eremito apud Augustinum (T.
VI. p. 345.) confirmat. Cynocephalorum memoriam prodidit Herodotus & Ari-
steas Proconnesius apud Plinium (H. N. L. VII. c. 2.) Et quamquam Cicero quaerit
quis Hippocentaurum fuisse aut Chimæram credat? (Tusc. Q. Q. L. I. c. 37.) refel-
litur tamen a Plinio (L. VII. c. 3.) qui Claudii Cæsaris testimonio nixus, refert,
Hippocentaurum in Thesalia natum, eodem die interiisse. *Et nos, inquit, prin-
cipatu ejus allatum illi ex Aegypto in melle vidimus.* Quod si hujus testificatio
dubiæ fidei nobis videatur, advocacionem præstabit Plinio Phlegon Trallianus
Mirabil. (c. 34.) Minotauro huic faciem tribuens humana truculentioram, manus
ac digitos unguulas equi more solidas, jubam subfulvam. Dixerit fortasse aliquis,
cautione nostra nihil opus esse. Verendum enim haud esse, ne quis in ejusmo-
di deliramenta nostra ætate incidat, quæ litterarum luce collustrata acutior scilicet
sit, quam ut glaucomate aliquo objecto, dari sibi verba sinat, Hunc falli ajo. Adest
enim recens auctor Heinr. Gottl. de Justi (*In der Geschichte des Erdbodens.* p.
373.) qui minime spernendam esse veterum de talibus monstros, etsi nusquam nunc
apparent, testantium adseverationem. Ut enim in exulcerato, præjudicatis contra
tura arcana divina opinionibus, animo facile absurda insident, & damnata femel fide
oraculorum divinorum, incredibilia sæpe arripiuntur avide ac veris antehabentur,
hominesque ejusmodi sibi persuadent facile vel tenuissimæ suspitionis specie veri-
tatem invictam esse se everfuros; ita nos, postquam sibi proposuit, confixam
jam dudum tot veritatis telis, opinionem defendere; gentes fere singulas, singu-
lis parentibus terrigenis originem debere; ut fidem huic opinionati conciliet, om-
nes omnino homines non ab Adamo esse fatos, cum aliis argumentis utitur, tum hac
commemoratione veterum de monstros quibusdam populis, qua vincat, quam
parum probanda sit nostra sententia de uno generis humani stirpe. Ita enim necesse esse,
quod absurdum sit, ut homines, quos forma nobis dissimillimos fuisse totoque genere dis-
crepasse constat, ad unum nobiscum commune caput referamus. Quam sententiam
hoc putat confirmari posse amplius, quia infinita sit in naturæ effectioibus dissimilitu-
do. Sed in his vanus utique & inutilis est auctor. Etsi enim infinita prope est operum
divinorum varietas, eam tamen descriptam suis generibus fixamque, cum in ani-
malibus brutis, tum in hominibus cernere licet, nec uni generi vel quibusdam tantum
confulere, sed universa curare deum, ac sic providere complexionis rerum, ut sin-
gularum formas conservet, a sapientibus semper creditum fuit. Aqua sententia
recedere, quatenus aliæ rationes suppetunt nodis extricandis aptæ, nobis sit religio.

Atque hæc ita animis fixa immotaque semper hæsit, ut qui colosseos olim popu-
los crediderunt, eos præter naturam existisse & in monstros esse censendos, consen-
su quodam docerent. Ex hoc enim sensu profecta est fabula quæ ortum gigantum, ex
turpiangelorum quorundam cum formosissimis fæminis commercio, repetit. Cujus
auctor platonizans Judæus esse videtur, eam aliis commendans commenticio *Heno-
chi* libro, de *Angelis Egregoris*. Fragmentum ejus descripsit Jos. Scaliger in *Notis*
ad Eusebii *Chronicon* (p. 244.) idemque auctum repetiit Fabricius (codice Apo-
crypho V. T. T. I.) ac *γνωριστος* undecim nactum est Pompejum Sarnelli libro;
Annotacioni sopra il libro de gli Egregori Venet. 1710. Sequiti sunt hunc docto-
rem magno agmine & Judæi (Josephus Antiq. L. I. c. 4.) & ex Christianis Irenæus,
Justinus, Tertullianus, Athenagoras, Clemens Alexandrinus, Cyprianus, Euse-
bius, Lactantius, Methodius apud Epiphanium, Ambrosius, Sulpitium Severus,
cujus verba (L. I. Hist. c. 3.) subjiciamus. *Ea inquit, tempestate cum jam huma-
num genus abundaret, Angeli, quibus caelum sedes erat, speciosarum forma vir-
ginum capti, illicitis cupiditates appetierunt, ac naturæ suæ originisque dege-
neres, relictis superioribus, quorum incolæ erant, matrimonii se mortalibus
miscuerunt. Hi paulatim mores noxios conferentes humanam corrumpere proge-
niem, ex quorum coitu gigantes editi esse dicuntur, cum diversa inter se naturæ
commixtio monstra gigneret.* Tot Christianorum doctoribus Augustinus, & Ju-
dæorum Philo cautior est, cuius sententiam, cum a multis ea sinistre accipitur,
accurate exposuit Thomas Crenius. (Fasce II. Exercit. philologico-historic.
p. 77-79.) Inspicienti enim libellum Philonis de gigantibus, non potest esse ob-
scurum, auctorem, quæ in Scriptura de gigantibus commemorantur, omnia ad

allegoriam convertisse. Sunt apud Suidam, qui, ut ille, monstri aliquid alere gigantes decernant, et angelorum opera ad eorum generationem non utantur. Proborum femem cum improborum semine confusum, non patuisse non portenta generare, sibi persuadent. Alter facinoris hujus auctores facit filios familiarum deo consecratarum (*v. μυσταγωγίας*) Sethi, inquit, *Enochi & Enosi filii, dei filii intelliguntur, qui victi libidine ad filias Caini sunt ingressi. Unde orti gigantes, propter justum, robusti & maximi; propter injustum & profanum, improbi & pessimi.* Alter (*v. λαμβάνω.*) nefandorum conjugiorum inita a Caini progenie ducit; Caini, inquit, *genus execrabile est, Sethi benedictum.* Neque voluit Deus cum justorum genere, genus impiorum commisceri sed deleri. Cum itaque & cedes facerent & occisorum uxores ducerent, ingentia monstra Gigantes sunt exorti, ob quos diluvio sunt extincti omnes.

Nec aliter de hominibus prægrandibus sicubi occurrunt, sentiunt sapientes naturæ scrutatores, ac præpostere in his naturam agere adversusque fœdera sua niti, certis nixi argumentis judicant. Animadversum enim est, efficientiam naturæ, in his effingendis ad expletam summamque formam contententem, quasi impar sit tantis nixibus, aliqua parte deficere solere, ut vel quædam corporis membra imperfecta ac rudia, collata ad alia, elaboret, vel debilitatam virtutem, aut lacertorum aut animi reddat, inertemque hominem efficiat. Itaque haud obscuro græcorum convicio, *Aves ô μακροί, Amens qui longus* (*Erasmus Adag. p. 589.*) hujusmodi homines salibusque exagitantur, nisi in promptu ferant, quibus hominum mens & cogitatio alio traducatur. Prope enim omnes sibi persuadent, in ea mole grandi & exaggerata tenue esse vulgo iudicium & angustam prudentiam. Morbis hunc impetum naturæ, præter modum se explicantis, accenset Cælius, acutissimus causarum naturalium indagator, (*Allgemeines Lexikon Magazin, T. IV. p. 350. seqq.*) quem Rachitin vacat. Textura enim partium nostri corporis, quæ quam late patet principio mollis est, ut facile cedat, seque ad novitias ex nutrimentis partes æquabiliter porrigat atque explicet, procedente tempore rigorem in extremitatibus contrahit, auctusque impatiens fit, Atque sic finitur progressus magnitudinis corporis. Quo diutius hæc mollitudo partium durat, hoc amplius fieri corpus vel altitudine vel crassitudine posse, intelligitur. Cum vero in prælongis raro aut nunquam partes omnes æquo temporis spatio hunc statum teneant ac plerumque, tum hæc teneritudinem conservant, aliæ in extremis oris fiunt duræ, id consequi necesse est, ut contentio partium inter se & concinnitas perturbetur, ac monitrosa tandem forma existat. Hæc Cælius non primo excogitavit acute, sed eadem Plinio jam sunt observata, quæ de hac re disputantem audire juvat. Ita vero ille (*L. VII. H. N. c. 17.*) *Invenimus in monumentis Salamine Euthymenis filium, in tria cubita triennio adolevisse, incessu tardum, sensu hebetem, & jam puberem factum voce robusta, absuntium contractione membrorum subita, triennio circumacto. Ipsi non pridem vidimus eadem fere omnia, præter pubertatem in filio Cornelii Taciti Equitis Romani Belgicæ Gallicæ rationes procurantis.* *Εκτραπέλας* (i. e. fœdos, monstrosos, prodigiosi incrementi) Græci vocant eos: in Latio non habent nomen.

His rationibus efficitur, populos familiasque integras giganteæ stature, rerum naturæ adversari. Monstra enim propagata sobole carent, nec corpus vitio morboque affectum ordine quodam constante & continuo formam suam & adfectionem ad posteritatem propagare solet. Neque hæc asseveratio a Scriptura S. coarguitur, quæ populorum quorundam excellentiam a magnitudine commendat. Si enim hæc verba auctorum Sacrorum ad historicæ veritatis rationem de corporum cellitate, exigere velis, ab eorum mente alienum eis subjicies sensum falsumque esse eum convinceris. si vero ad reipublicæ florentem conditionem, robur, opesque referas, quæ in insignem amplitudinem exceßerant, rectius de his arbitraberis nihil que verius dictum esse reperies. Hoc supra a nobis jam fuit animadversum, quod tanto nunc rectius ad locum insignem Amos II. 9. accommodabimus, ubi Amorræi tales perhibentur, *qui & proceritate Cedros & robore æquarunt robora;* quanto certius est, grandiore interdum esse vatium cothurnum exaggerationesque in eorum concionibus frequentiores.

Quin ausim affirmare; vix unum posse proferri, qui proprie nec communi tantum hominum sermone, qui indifferitior est, gigas dici mereatur. Quemadmodum in universa rerum natura, tametsi una eademque est, non tamen semper & ubique contingunt similia; ita cum una eademque est natura hominis cujusquam, non tamen

men semper eodem modo agit. Gellius jam animadvertit; (L. III. c. 10.) adolescendi humani corporis modum summum esse septem pedes. Idque observatione perpetua confirmatur, providam naturam, in plerisque regionibus intra sex aut septem pedes, hominem continere, in nonnullis ad totidem cubitos producere. Ab hac tamen regula, sed raro, in utramque partem deflectit. Interdum perexigua mensura finit humilem corporis constitutionem, ut nanos & pumiliones progignat. Augusto principe, minimus homo duos pedes & palmum, Canopas nomine, in deliciis Juliæ neptis fuit: & mulier Andromeda liberta Juliæ Augustæ. Manium Maximum & M. Tullium equites romanos, binum cubitorum fuisse, auctor est Varro: *Et ipsi*, inquit Plinius (L. VII. c. 16.) *viāimus in loculis asservatos. Sesquipedales gigni, quosdam longiores, in trimatu implentes vitæ cursum, haud ignotum est.* Tranquillus in Augusto (c. 43.) de hoc narrat, *exhibuisse eum populo, adulescentulum Lucium: qui erat bipedali minor librarum septendecim ac vocis immensæ.* Pygmæos hic commemorare nihil attinet, quorum existentiam Aristoteles quidem satis probatam dedit, de quibus vero nunc constat, non esse homunciones, sed bruta ac fimiurum quandam formam (v. Eduardi Tyfoni Pygmæi anatomem in Act. Erud. Lat. 1700. p. 507.)

Aliquando contrarie procedit natura ac hominis staturam in excellentiorem communi altitudinem excitans, oculos ferit nosque in sui contemplationem evocat. Quæcunq; vero hujus molitionis exempla vetustis memoria nobis reliquit, ea infra mentionem Gigantis sunt, quam Buffonius, duplicatæ hominis ordinariæ staturæ respondere statuit. Phya celebrata antiquitati scemina, quæ proceritatis dignitate conspicua & in Minervæ formam habitumque formata, hoc artificio Pisistratum Athenis reduxit, magnitudine quatuor cubitorum erat, tribus digitis minus. (Herodotus Clio p. 12) Porus humanæ magnitudinis propemodum exceperat formam. Nam quinque cubitos longus erat, crassitudine autem tanta, ut lorica ejus duplo excederet loricas aliorum, qui vobore excellenter. (Ex Diodoro Simfonius in Chronico Catholico ad annum 3679.) Et Columella (de re rustica L. III. c. 8.) *M. Tullius Cicero, inquit, testis est, Romanum fuisse civem Nævium Pollionem, pede longiorem quam quenquam longissimum.* Addit; *Nuper ipsi videre potuimus in apparatu pompæ Circensium Ludorum, Judæi gentis hominem proceriorem celsissimo germano.* Quem Tiberio Judæum Artabanus cum aliis muneribus misit, is quinque erat Cubitorum, propter vastitatem gigas cognominatus. (Josephus Antiq. L. XVIII. c. 6.) Magnus ille Arabs Gabbara qui Romæ vivebatur tempore Claudii, longitudine fuit novem pedum ac totidem unciarum. (Plinius L. VII. c. 16.) De Maximino ex Capitolino (Maximus c. 6.) constat, hunc fuisse pedem octo & prope semis. Inde Caliga Maximini in proverbium abiit. Scaliger multos se vidisse novenorum pedum & Mediolani juvenem tantæ proceritatis, ut stare non posset ac jacens, duos lectos simul junctos impleret. In historia sacra, commemorabili imprimis magnitudine Oggus est, regionis Bafanæ Rex. Si Judæos audias, ab ejus dente, qui immensæ magnitudinis contra Israelitas pugnantem succrevit, regio Bafan fuit dicta, (Wagenfeil ex Berachot ad Sotam p. 274.) Idem auctores sunt, qui tradant, lectum Mosi (Deutr. III. 11.) memoratum, cunas fuisse Regis, qui ætate tanta incrementa coeperit, ut pes solus cubitorum esset CXX. non communium sed giganteorum. (Vossius de Idolo L. I. c. XXVI. p. 190.) Saniora narrat Moses; sed sensum ejus non assequuntur, qui putant, scriptorem sacrum, Regi parem cum lecto longitudinem tribuere. Constat enim cubilia in lautiore aliqua conditione positorum, maxime regum & principum, amplioris formæ fuisse, quam pro corporum habitu. Quodsi igitur duos minimum cubitos mensuræ lecti detrahamus, efficietur Oggum septem circiter cubitos, sive decem cum femisse pedes implevisse. Regis hoc exemplum, quod illa ætate pro miraculo erat, ut ad ejus memoriam perpetuandam lectum ejus conservarent Israelitæ, ostendit, quam vani fuerint exploratores terræ Canaan, suis popularibus renunciantes, se vidisse ibidem de genere gigantum, cum quibus collati ipsi, sibi locustæ esse viderentur. Manifestos mendacii nebulones hos tenemus, larvis diffidentem populum terrentes. Proxime ad Oggum proceritate accedit Goliathus, quem Samuel (Lib. I. c. XVII. 4.) sex cubitos & spithamam, sive novem pedes cum digitis duodecim altum fuisse, perhibet. Ex recentiori historia nullum exemplum

emplum occurrit hominis, qui iustam gigantis mensuram impleverit, nedum superaverit. Nisi naturæ in infantibus multis ad fastigium illud quidem nitentis, sed ad irritum cadentis, collegerunt Commentaria Acad. Scient. Paris. (1736. p. 55. 1739. p. 1. 1741. p. 21.) ac memorabile est in primis prodigium Willinghamense in Tranfact. Anglic. (1745. N. 475. Art. II.) descriptum. Hic trium annorum puer, tres pedes cum octo digitis exæquans, quarto ætatis, absolutæ fere staturæ homo, fato concessit, cum tantæ incitationi impar & præpropera celeritate fatigata natura, eum destitueret. Si, quod veteres scilicet, *quantus triennis deprehenditur puerulus, bis tanto est evasurus procerior, compos factus plenitudinis augmenti aut certe denuo tantus*, (auctor Homiliæ in Hexameron apud Basilium p. 38.) recte se habet, ex trimatu hujus pueri de futura magnitudine, si progressio incrementi morte haud interrupta fuisset, conjectura fieri poterit.

Nihil moramur exempla hominum giganteam staturam excedentium, quæ apud veteres passim commemorantur. Quis enim credat Tigennitis, Antæi corporis molem sexaginta cubitos æquasse. (Plutarchus in Sertorio T. II. p. 1045. edit. Steph.) Tingitani enim fallacis toti constabant, quibus cum Procopius (de Bello Vandalico L. II, c. 10.) fidem haberet, deceptus ipse, alios multos narratione sua inepta de Columnis, inscriptione hac phœnicia insignitis, fugitivos esse a facie Josue *τε ληστει*, in errorem induxit. Neque fidem faciet alio portento Plinius (L. VII. c. 2.) & Solinus (c. 1.) in Creta, rupto monte, inventum esse corpus stans XLVI. cubitorum. Ad quod alia multa esse conficta, facile intelligitur, ut corpus Palladis filii Evandri, quod Romæ Heinrichi III. Imper. Germ. ætate reperitum, tantæ erat proceritatis, ut erectum urbis Romæ moenia superaret. (Centur. Magdeb. Cent. XI. ex Martini Chronico) Item quæ Bocazius & Thomas Facellus de invento cadavere in Sicilia cec. pedum narrant. Quibus similia plura dabit Ryckius (de gigantibus p. 473. 474.) Unius tantum considerationi paulisper inhaeremus, non, quo veritati id propius sit fidemque apud rerum intelligentes majorem invenire possit, sed quia viri quidam ingeniosi & acuti se credulos huic præbent. In Delphinatu anno 1614. sepulchrum, ut fama ferebat & titulus docebat, Teutobochi Regis reperitum fuit, in quo hominis ossa XXV. pedum longi cum semisse compolita erant. Hæc esse Regis Cimmericorum tum creditum fuit regique ipsi Ludovico XIII. persuasum. Meminit hujus regis Florus (L. III. c. 3.) his verbis: *Certe Rex ipse Teutobochus quum fugeret — proximo in saltu comprehensus insigne spectaculum triumphi fuit, quippe vir proceritatis eximia super trophæa ipsa eminuit.* Hoc superioris sæculi commentum indignum est, quod defendatur vel a Torrubia (l. c.) vel a Catto (l. c. p. 308.) emunctæ naris viro. Erudito profecto Franco Gallo in patria versanti turpe est, nescire, quot libellis Bassotus totius fabulæ artifex, fraudis fuerit convictus, quos omnes recenset Prosper Marchand. (Dictionnaire historique Art. Bassot.) Eaque ipsa quæ in commentatione sua posuit, vir egregius, admonere illum potuissent, hæc ossa Teutobochum mitti. Trophæa enim Romanorum, ut ipse ex Montefalconio nos docet, XIII. pedes alta erant, ossium vero compages XXV. in longitudinem protensa erat. Ac vix credibile est cogitatu, Florum, ad exaggerationem pronum, verbis in designando hoc spectaculo, uti voluisse, minus quam pro rei amplitudine significantibus, si, quod ossa inventa demonstrant, altero fere tanto Teutobochus trophæis excellior fuisset.

Sed scriptioni de corporum humanorum molibus, ne ipsa in molestem molem exeat, modus hic est figendus, significandumque cuius rei gratia omnis hæc dispositio est instituta. Magnificum Patrum Patriæ Concilium vulnere, morte b. Gottlieb Wernsdorffii Athenæo nostro inflicto, medicinam gratiosissime adhibuit, subrogato in defuncti locum, Viro clarissimo & doctissimo *Carolo Benedicto Cocksack*. Qui postquam a Magnifico Senatu Professor Eloquentiæ & Poeseos in Athenæo nostro est dictus, ejusdem nunc jussu atque auctoritate, a me Rectore est solenni ritu inaugurandus. Ita vero noster rationes vitæ suæ nobis exponit.

Natus

Natus est CAROLUS BENEDICTUS COSACK
anno hujus seculi sexto & quadragesimo, XVI. Kalend. Novemb. Pa-
triam colit Gedanum, ubi pater GEORGIUS FRIDERICUS COSACK
per XXXVI. annos magna cum doctrinae & sanctitatis laude sacra fe-
cit, qui in matrimonio habuit BARBARAM SCHAFFTIAM, mer-
catoris honesti filiam. Tirocinia literarum posuit in schola urbana, quae
est ad aedem D. Mariae florentissima: quam egressus, annos vix na-
tus quatuordecim, cum ad uberiores scientiae & bonarum artium
frugem animum discendi cupidum adverteret, in Gymnasium transiit,
eiusque doctores celeberrimos, BERTLINGIUM, PAULUM, SENDE-
LIUM, HANOVIUM, WERNSDORFIUM, GRODDECKIUM,
LESSIUM audire coepit, quorum disciplina & institutis discendo &
exercitando per quinquennium usus est, haud minori cum delectatione
quam incremento. Anno sexagesimo quinto, cum ad altiora doctrina-
rum studia bene praeparatus videretur, idque indicibus quibusdam &
speciminibus comprobasset, praesertim dissertatione, quam b. Bertlingio
adjuvante edidit & defendit de Regno Christi ejusque doctrinae usu
in loco de s. coena, Octobris mense Vitebergam petiit, ubi civitate
academica donatus, in scholis eorum, qui sanctioris doctrinae & bo-
narum litterarum laude praecellebant. S. W. Weickmanni inprimis,
Wernsdorfii, Titii, Wilkii, quam potuit diligentissime profecit.
Mensibus ibi octodecim exactis, & studiorum ratio, & corporis con-
tinuo morbo afflicti debilitas suaserunt, ut Lipsiam se conferret quam
propter cultiorem vivendi rationem & loci hilaritatem, maxime vero
ob insignem elegantiorum literarum famam praeceteris eligendam
existimabat. Nec unquam hujus eum consilii poenituit. Etsi enim
corpus, quo laborabat, vitio non omni liberaretur, discendi tamen
studium in dies crevit, & optimorum virorum praecceptis auctum, &
illustribus aemulorum exemplis. Inprimis autem studiorum suorum
rectorem ac duce[m] sibi elegit S. V. Ernestum, virum incomparabilem,
cujus singulari doctrina & humanitate ita captus & delectatus est, ut
ab ejus ore nunquam nisi humanissima voluptate delinitus discederet.
Quare scholis ejus omnibus assiduus auditor interfuit, sive cum scri-
pturas divinas interpretaretur, vel theologorum dogmata traderet,
sive cum historiam & auctores antiquos exponens ipsos humanitatis
& elegantioris doctrina fontes aperiret. Neque vero aliorum hujus
academiae doctorum coetus frequentare noluit: in doctrina morum
audivit Crusium, graecas literas Moro dedit magistro, hebraica-
rum notitiam auxit duce Babrathio juniore: in historia recentiore
secutus Böbmiu[m]; ad humanitatem et ingenii elegantiam eruditus a

b. Gellerto, Clodio, Reitzio, viris elegantissimis. Decurso studio-
rum Academicorum stadio, cum in patriam redisset anno septuage-
simo, mense Junio; omni cura in id intentus fuit, ut alios eruden-
do vsui communi prodesset. Nec eventu caruit hoc consilium. Post-
quam enim concionibus sacris frequenter habendis & scholis domesti-
cis iuventuti aperiendis voluntatem suam & officium Urbis Patri-
bus probasset, anni sequentis Octobri mense ab Amplissimo scholar-
charum Collegio scholæ S. Joannis templo contiguae Rectoris loco est
præfektus. Inde jam in altiorem dignitatis gradum euectus, cum in
eo sit, ut eloquentiæ & poeseos professionem ritu solemnî sibi deferen-
dam suscipiat; id vnum maxime propositum animo habet ac constitu-
tum, ut quantum viribus possit contendere, vtilitati communi inser-
uiat, & patriæ, quam pie sanctissimeque veneratur, se præstet utilis-
simum: quem quidem animum sibi inesse, non solum adituali oratione
Patriæ patribus declarabit, cum de vsu veterum auctorum in excitandis
ad pietatem animis verba faciet, sed ut re ipsa palam & aperte
monstretur, omnem dabit operam.

Habebunt, ut confidimus, Proceres Urbis omnesque litterarum & Athenæi
nostri Patroni ac Fautores, hunc nostro honorent, ut frequentes huic actui in-
terfint, quod, etsi iudicio suo & voluntate facturos speramus, eos tamen qua
debet veneratione ac observantia totius Collegii Professorii nomine penitus oro
rogoque.

P. P. Dom. VII. p. Trin. d. 17. Julii. Anni MDCCLXXIV.

II h
37

QUOD. DEUS. OPTIMUS. MAXIMUS. FELIX. FAUSTUMQUE. ESSE. JUBET.

REIPUBLICÆ. ET. ATHENÆO
MAGNIFICI. ATQUE. AMPLISSIMI
SENATUS. GEDANENSIS
AUCTORITATE
ELOQUENTIAM. ET. POESIN.
DOCENDI. PROVINCIAM
IN. ATHENÆO. NOSTRO

V I R O
CLARISSIMO. ET. DOCTISSIMO

CAROLO
MEDICTO
OSACK

MINISTERII. I. A. C. REVERENDO
AUDITORIO. MAXIMO
D. XIX. JUL. A. C. MDCCLXXIV.
ANNI. RITU. TRADITURUS.
URBIS. HUIUS. CONSCRIPTOS
BONARUM. LITTERARUM. FAUTORES
EST. REVERENTIA. CULTU. STUDIOQUE
INVITAT
S. PAULUS. VERPOORTENNIUS
D. D. ET. PROF. PUBL. ATHENÆI. RECTOR
D. ÆDEM. S. S. TRINITATIS. PASTOR.
G E D A N I,
SCHREIBERI. SENATUS. ET. ATHEN. TYPOGRAPHI.

